

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕๗๖/๗
วันที่ ๒๓ กค

บันทึกเรียนนายกรัฐมนตรี
รับที่ ๙๔๒๑ ทด ๖
วันที่ ๒๓ / ๑๐ / ๖๖

ด่วนมาก

ที่ กค.๐๕๐๓/ ๑๙๕๕

กระทรวงการคลัง

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐

เรื่อง ที่ดินบริเวณกำแพงเมืองคูเมืองจังหวัดสุรินทร์

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บัญชีบริเวณกำแพงเมืองคูเมืองจังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๑ แผ่น
 ๒. ภาพถ่ายหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ สร.๐๕๐๒/๔๓๔๓ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๐ จำนวน ๑ ฉบับ
 ๓. คำพิพากษาศาลอุทธรณ์เรื่องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๐๐

ค.ว.๒.
ค.ว.๕.
๒๒๖๙๗

ตามที่มีการกล่าวว่า บริษัทรับเหมาก่อสร้างอาศัยมีราชการปลูกสร้างอาคาร
กม.ร. (๑๐๖,๓) ทัพบกและสถานอันมีค่าทางประวัติศาสตร์ ในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นการฉีกกฎหมายและมติ
คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๐๐ ที่ให้สงวนรักษากำแพงเมืองและคูเมืองของโบราณ
ในจังหวัดต่าง ๆ ไว้ โดยที่เรื่องนี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับที่ดินราชพัสดุในความดูแลของกระทรวง
การคลัง จึงขอรายงานดังต่อไปนี้

บันทึก/๑๐๐
๒๒๖๙๗

๑. กำแพงเมืองและคูเมืองในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งตามที่มีข่าวกล่าวว่าถูกทำลาย
นั้น ส่วนมากได้เปลี่ยนแปลงไปโดยธรรมชาติบ้าง ถูกทำให้หมดสภาพไปบ้าง จนบางส่วนไม่มี
ลักษณะเป็นกำแพงเมืองเหลืออยู่เลย กลายเป็นถนนไปก็มี เพราะกำแพงเมืองทำด้วยดิน คือ
ถูกดินซึ่งเป็นดินปนทรายถมขึ้นเป็นกำแพง จึงทำให้กำแพงเมืองเปลี่ยนแปลงไปได้ง่ายไปรกรก
ผังเมืองในเอกสารที่แนบ แต่ก็ยังคงมีสภาพอยู่ทั้งหมายเลข ๔ ในผัง ส่วนคูเมืองก็เห็นเห็นขึ้น
เช่นเดียวกัน (หมายเลข ๒ ในผัง) และที่ยังคงสภาพเดิมก็มีอยู่บ้าง (หมายเลข ๑ ในผัง)
บางแห่งมีลักษณะเป็นหนองน้ำคั่นขวาง ที่ดินบริเวณกำแพงเมืองคูเมืองนี้ เป็นทรัพย์สินสมบัติของ
แผ่นดิน กรมโยธาธิการและผังเมืองเพื่อป้องกันประเทศชาติ ทางราชการในสมัยนั้นได้นำขึ้นทะเบียนเป็น
ที่ดินราชพัสดุมาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๖๔ ประกอบกับศาลฎีกาได้เคยพิพากษาไว้ว่าที่ดิน
กำแพงเมืองคูเมืองของจังหวัดสุรินทร์เป็นที่ซึ่งทางราชการได้สงวนไว้ใช้ประโยชน์ในภายภาค
หน้า อยู่ในอำนาจหน้าที่และดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง ที่ดินบริเวณกำแพงเมืองคูเมือง
จังหวัดสุรินทร์นี้ กรมศิลปากรไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแต่ประการใด

๒. ที่ดินบริเวณกำแพงเมืองคูเมืองซึ่งไม่มีสภาพของกำแพงเมืองและคูเมืองเหลืออยู่ และเป็นที่ดินราชพัสดุเดิมนี้ ให้อำเภอหรือราชการเข้าใช้ประโยชน์ ในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้คือ

๒.๑ คูเมืองซึ่งคืนเงินคืนมาโดยธรรมชาติจนไม่มีสภาพคูเมืองเหลืออยู่เลย ขณะนี้ราษฎรได้เข้าทำสวนทอผ้า แต่ไม่ได้ถือเอาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง คงเป็นที่ดินราชพัสดุ (หมายเลข ๒ ในผัง)

๒.๒ เทศบาลเมืองสุรินทร์ได้ใช้ที่ดินกำแพงเมืองชั้นใน ทำเป็นถนนเกือบหมดแล้ว (หมายเลข ๑ ในผัง) และบางแห่งเทศบาลเมืองสุรินทร์ได้ปลูกสร้างเป็นอาคารที่ทำการ ทชาคสด และตลาดชนานาชนิด

๒.๓ ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ปลูกสร้างเป็นอาคารที่ทำการ และบ้านพักข้าราชการ เป็นต้นว่า สำนักงานที่ดิน อนามัย อาคารสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์ สถานีตำรวจ ป่าไม้ เรือนจำ และเสนาธิการ (หมายเลข ๖ ในผัง)

๒.๔ เอกชนบุกรุกเข้าไปปลูกบ้านเรือนอยู่อาศัย ซึ่งจำเป็นต้องทำเป็นคดีทางศาล (หมายเลข ๘ ในผัง)

๒.๕ เทศบาลเมืองสุรินทร์ได้นำดินมาถมคูเมืองส่วนหนึ่งทำเป็นสถานีขนส่ง (หมายเลข ๕ ในผัง)

๒.๖ คูเมืองที่ยังพอมีสภาพให้เห็นเป็นคูเมือง คือบริเวณหมายเลข ๑ และ ๕ ในผัง และกำแพงเมืองที่ยังคงมีสภาพพอทราบว่าเป็นกำแพงเมือง คือ บริเวณหมายเลข ๔ ในผัง

๒.๗ ที่ดินส่วนที่ให้อำเภอหรือราชการใช้เพื่อปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ยกกรรมสิทธิ์ให้แก่วัฒน และให้เขาที่ดินเพื่ออยู่อาศัย เรียกเก็บค่าเช่านำเงินส่งเป็นรายได้ของรัฐบาล (บริเวณหมายเลข ๓ ในผัง)

๓. สำหรับที่ดินคูเมืองที่เป็นข่าวว่าให้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ดังกล่าวข้างต้น คือเป็นราชพัสดุแบ่งหมายเลขทะเบียนที่ ๑๘๑๔๑ และ ๑๘๓๔๔ ซึ่งกระทรวงการคลังได้อนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์และโรงแรมสหกรณ์กรรมสิทธิ์ให้แก่วัฒน จังหวัดสุรินทร์แจ้งมาเมื่อ ค.ศ. ๒๕๐๖ ว่า เพื่อพิทักษ์บ้านเมืองให้เจริญสวยงาม ควรอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์และโรงแรมสหกรณ์กรรมสิทธิ์ให้แก่วัฒน เพื่อรัฐบาลจะได้เรียกเก็บค่าเช่านำเงินส่งเข้างบประมาณแผ่นดิน กระทรวงการคลังเห็นชอบด้วย จึงให้พิจารณาอนุญาตให้ปลูกสร้าง

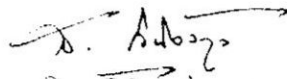
การอนุญาตให้ปลูกสร้างกังกลาว เทศบาลเมืองสุรินทร์อ้างว่า มีหน้าที่ดูแลที่ดินบริเวณคูเมืองกำแพงเมือง อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ต่อมาไ้รวม พิจารณากับจังหวัดสุรินทร์และให้ความเห็นชอบด้วยแล้ว โดยตกลงกันว่า " ฯลฯ ขณะนี้ มี กฎหมายและระเบียบสนับสนุนให้กระทรวงการคลังจัดประโยชน์ในที่ดินของหลวงไ้อยู่แล้ว จึงให้กระทรวงการคลังเข้าจัดประโยชน์ในที่ดินของหลวงแห่งนี้ไ้ตามกฎหมายและระเบียบ เกมที่มีอยู่ " จังหวัดสุรินทร์ไ้ทำสัญญากับผู้ปลูกสร้าง และเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ นำส่งเป็นรายไค่เชิงงบประมาณแผ่นดินแล้ว หากจะไ้เร่งรีบการปลูกสร้าง ทางราชการก็จะต้อง ถูกฟ้องฐานฉกฉวย และจะไ้ได้รับความเสียหายมาก เห็นควรอนุญาตให้ดำเนินการปลูกสร้างต่อไป โดยถือว่า เป็นกรณีจำเป็น ตามที่คณะรัฐมนตรีไ้มีมติไว้ว่า " ฯลฯ เว้นแต่ในกรณีจำเป็น เป็น ราย ๆ ไป " กระทรวงการคลังขอเรียนไ้ว่า การอนุญาตให้ปลูกสร้างอาคารพาณิชย์ ในที่ดินส่วนที่เป็นคูเมืองบางส่วน ซึ่งมีลักษณะเป็นหนองผกตบชะวา เป็นที่ขังน้ำเน่าเหม็นทั้งเป็น แหล่งเพาะยุงควย และเรื่องนี้นักกจะมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๐๘ ไ้มี ข้อผูกพันกันมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๕๐๖ ปัจจุบันการปลูกสร้างไ้ดำเนินไปประมาณร้อยละแปดสิบแล้ว ซึ่งก็ถือว่า เป็นกรณีจำเป็นตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

ทั้งนั้นกระทรวงการคลังจึงขอทราบเรียนว่า เมื่อมีความจำเป็นดังกล่าว และการให้ปลูกสร้างอาคารเช่นนี้ไ้ได้เพิ่มมีแต่รายนี้รายเดียว หากแต่ไ้มีอาคารอื่นทั้งของ ราชการและหน่วยงานอื่น ๆ ตลอดจนเอกชนเข้าไ้ประโยชน์ต่าง ๆ กัน จึงควรไ้นำเรื่องนี้ เสนอคณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติไ้มีการปลูกสร้างไ้ และต่อไปไ้เร่งรีบการกระทำไค่ ๆ ในที่ดิน ที่เป็นกำแพงเมืองและคูเมืองไ้

อนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องกำแพงเมืองและคูเมืองนี้ กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ไ้มีคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ในกรณีที่กระทรวงการคลังฟ้องผู้บุกรุกอ้างกรรมสิทธิ์ และเทศบาลเมืองสุรินทร์ไ้ร้องขอเข้าเป็นโจทก์รวม ศาลอุทธรณ์ไ้พิพากษามีความว่า ที่ดิน เหล่านี้เป็นราชพัสดุ ในอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง การที่เทศบาลเมืองสุรินทร์ อ้างว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไค่ยอมมอบหมายให้เทศบาลเมืองสุรินทร์ดูแลที่สาธารณสมบัติ ของแผ่นดินนั้น ไม่คลุมถึงที่ดินราชพัสดุในความดูแลรักษาของกระทรวงการคลัง ไ้ยกฟ้องอำนาจ ฝั่งของเทศบาลเมืองสุรินทร์เสีย (หน้า ๘ - ๘ ในสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่แนบ) ดังนั้น เพื่อที่จะให้ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง จึงขอประทานเสนอไ้ว่า เพื่อดูแล รักษากำแพงเมืองคูเมืองให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ควรไ้มีการประชุมหารือกัน

ระหว่างสำนักผังเมือง กรมศิลปากร และกรมชนารักษ์ ผู้แทนกระทรวงการคลังซึ่งมีอำนาจหน้าที่
ดังกล่าว เพื่อทำความตกลงและประสานงานกัน ตลอดจนการดูแลรักษาเพื่อจะได้ถือเป็นแนวทาง
ปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้จะควรประการใด ขอให้โปรดพิจารณาด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายเสิม วีระชูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมชนารักษ์.